

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3680-1 від 06.07.2020
Народні депутати України
С. Тарута, Л. Буймістер

ВИСНОВОК

на проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сортів рослин, насіння та садивного матеріалу»

Як зазначено у п. 1 пояснювальної записки до законопроекту, він подається як альтернативний до законопроекту «Про внесення змін до деяких законів України (щодо спрощення процедур експертизи, реєстрації сортів рослин та обігу насіння)» реєстр. № 3680 від 18.06.2020, оскільки містить положення, що регулюють однакове коло питань та повторюють за суттю положення щодо регулювання одних і тих же суспільних відносин, однак пропонує їх у іншій редакції, що, на погляд суб'єктів права законодавчої ініціативи, дозволить забезпечити як відповідність із міжнародними нормативно-правовими актами та законодавством ЄС, так і узгодження із іншими нормами чинного законодавства, зокрема, Цивільним кодексом України.

Метою законопроекту є удосконалення правового регулювання сфери правової охорони сортів рослин, галузі насінництва та розсадництва в Україні (п. 2 пояснювальної записки). Для реалізації цієї мети пропонується внести зміни до Цивільного кодексу України, законів України «Про охорону прав на сорти рослин» та «Про насіння і садивний матеріал».

На думку суб'єктів права законодавчої ініціативи, прийняття проекту забезпечить (п. 5 пояснювальної записки до проекту): «осучаснення законодавства, виключення колізійних норм, сприяння формуванню єдиної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні; формування адекватного регулювання на внутрішньому ринку та уніфікацію вимог до української продукції із аналогічними товарами на зовнішніх ринках; - створення однакових умов для національного та іноземного виробника, недопущення дискримінації; зростання галузі рослинництва за рахунок полегшення доступу до нових досягнень науки та найсучасніших інновацій; - покращення інвестиційного клімату та підвищенню рівня України в світових рейтингах щодо ведення бізнесу тощо».

Головне управління, проаналізувавши проект у стислий термін, вважає за доцільне висловити щодо його змісту наступні зауваження та пропозиції.

Щодо Цивільного кодексу України (далі – ЦК)

Звертаємо увагу на те, що проект відповідно до його назви та мети спрямований на вдосконалення регулювання сфери правової охорони сортів рослин, галузі насінництва та розсадництва в Україні, тобто, стосується охорони прав інтелектуальної власності на один об'єкт прав інтелектуальної власності, а саме – сорти рослин. Натомість, положення ЦК, які у проекті пропонується змінити, стосуються врегулювання майнових прав інтелектуальної власності у зв'язку з виконанням трудового договору та створення на замовлення *всіх об'єктів права інтелектуальної власності*, які охороняються відповідними законами України. Тому без детального аналізу правового впливу запропонованих змін на охорону прав інтелектуальної власності кожного з об'єктів прав інтелектуальної власності приймати запропоновані проектом зміни до ЦК не вбачається доцільним.

Щодо Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» (далі-Закон)

Серед позитивних відмінностей даного проекту від проекту реєстр. № 3680 слід відмітити більш детальне врегулювання механізму подання заявки (ст. ст. 20-37 даного проекту), чіткіший опис проходження експертизи заявки (ст. ст. 25-27 Закону у редакції проекту) та оскарження рішення стосовно заявки (ст. 36 Закону у редакції проекту). Також у даному проекті на відміну від проекту реєстр. № 3680 визначено особисте немайнове право авторства на сорт рослин.

Зауваження до даного проекту частково є такими ж, як зауваження до проекту реєстр. № 3680. Це стосується, зокрема, положень про суб'єктів права інтелектуальної власності «автор сорту» та «селекціонер» (зміни до ст. 3¹ Закону), визначення терміну «роялті» (ч. 1 ст. 1 проекту), а також положень щодо «Апеляційної палати».

Водночас є й зауваження, які притаманні лише аналізованому проекту.

1. Відповідно до ст. 14 Закону «критерії заборони поширення сортів в Україні *розробляються та затверджуються Компетентним органом*». Згідно з чинною редакцією цієї норми «критерії заборони поширення сортів в Україні *розробляються Компетентним органом і затверджуються Кабінетом Міністрів України*». Чинна редакція цієї статті, на відміну від запропонованої, створює систему стримувань та противаг, а тому дозволяє контролювати процедуру заборони поширення сортів в Україні.

2. Відповідно до п. «в» ч. 3 ст. 47 Закону умови дотримання законних інтересів володільця патенту визначаються Кабінетом Міністрів України за такими принципами: «власник малого фермерського господарства не сплачує винагороду володільцю патенту. Під власником малого фермерського

господарства розуміють сільськогосподарського товаровиробника незалежно від організаційно-правової форми, який для власних потреб (крім відчуження одержаного матеріалу третім особам) вирощує матеріал сорту рослин, щодо якого видано патент, на власних або орендованих землях, на площі, не більше необхідної для виробництва 92 тон зернових або 185 тон картоплі, або аналогічних площ для інших культур. Площею, необхідною для виробництва 92 тон зернових, є площа, яка не перевищує 25 гектарів. Щодо сортів рослин, які застосовуються на фуражні потреби, дана норма застосовується виключно у випадку, якщо вирощування на фуражні потреби триває не більше п'яти років поспіль». Таке положення не узгоджується з Законом України «Про фермерське господарство», яким не передбачений такий вид фермерських господарств як малі фермерські господарства.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: О. Куціпак, М. Муравська

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/173671 від 01.10.2020

223094